

ХИБРИДНОТО УЧИЛИЩЕ НА БЪДЕЩЕТО

(Национална научно-практическа конференция,
посветена на 30-годишнината на Втора АЕГ „Томас Джеферсън“)

Галин Цоков

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

На 12.05.2021 г. във 2. АЕГ – София, се проведе национална научно-практическа конференция „Хибридно училище на бъдещето“. Конференцията бе посветена на 30-годишнината на иновативната столична езикова гимназия.

Самата конференция протече в хибридна форма – част от участниците дискутираха в залата на Втора АЕГ „Томас Джеферсън“, а останалите се включиха онлайн чрез „Гугъл мит“. В работата на отделните дискуссионни панели участваха преподаватели от седем университета (един от които американски), директори на иновативни училища, психолози, учители, кметът на София Йорданка Фандъкова, заместник-кметът на Пловдив Стефан Стоянов, председателят на ДАЗД д-р Елеонора Лилова, председателят на Общото събрание на Университета по библиотекознание и информационни технологии в София проф. д. ик. н. Стоян Денчев, председателят на СБУ д.ик.н. Янка Такева, началникът на РУО – София, д-р Ваня Кастрева, директорът на дирекция „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“ в МОН Наталия Михалевска. Избраната хибридна форма на участие се оказа особено сполучлива и даде възможност да се разгърне ефективна комуникация между отделните участници независимо от начина на тяхното включване. Така Конференцията успешно апробира хибридизираната научна дискусия, която може да се превърне в сполучлив модел за бъдещи научно-практически събития.

В началото на Конференцията д-р Емилия Лазарова – директор на 2. АЕГ, изнесе планарен доклад на тема *Училищни политики за бъдещето*. В него тя представи анализ на основните микрополитики, разработени и реализирани в ръководената от нея организация. Посочено бе, че в резултат на успешните политики постиженията на 2. АЕГ през годините на развитие не са малко. Особено през последните пет години гимназията се утвърждава като иновационен лидер и „училище модел“, в което се разработват и реализират училищни политики в различни области. По-важните са следните.

– Иновации в областта на гражданското образование и устойчивото развитие, свързани с изработване и изпълнение на училищни проекти с общест-

вено значими каузи, като: проучване на глобалните проблеми и участието на отделната личност в решаването им; работата с местната общност за подобряване на средата в междублоковите пространства; глобалното гражданство. През 2018 год. 2. АЕГ получава наградата „Глобално училище“ от общо 55 кандидата сред училищата от България.

– Участие на учениците в процеса на вземане на конструктивни решения и развитието на екипност, отговорност, креативност в техните образователни дейности. Престижно е представянето на ученици на 11-ото международно издание на „Ученически проект за симулация на съдебно дело“, Шотландия, 2020 г.

– Акцент върху възпитанието и личностното развитие на учениците. 2. АЕГ е институция, възпитаваща в ценности и добродетели: благотворителни инициативи (ежегоден „Панаир на добрината“, Коледен концерт, доброволчески дейности, свързани със занимания на деца с аутизъм, подобряване на училищната среда и др.).

– Развитие на социалното предприемачество за формиране умения и нагласи за баланс на икономически и социални цели и създаване на социални иновации. Учениците от 2. АЕГ ежегодно се представят успешно в ключови дейности по социално предприемачество на „Джуниър Ачийвмънт България“: иновационен лагер, сертифицирано участие в проект „Кръгова икономика, суровини и природни ресурси“ и др.

– Акцент в процеса на обучението на STEM направлението. Този тип обучение се реализира в нов модерен STEM център с виртуални лаборатории и зала за дигитална креативност. Центърът, изграден във 2. АЕГ, дава възможност да се реализират интегралност, дигиталност и съвместно преподаване. Обучението в залата за виртуална реалност, оборудвана със Z Space станции, визуализира процеси и явления в 3D формат. През 2021 г. иновативните педагогически идеи в STEM обучението са публикувани в сборника на 2. АЕГ „Хибридно училище на бъдещето“, посветен на 30-годишнината от създаването на гимназията.

– Технологична трансформация на управлението и обучението във 2. АЕГ чрез внедряване на облачната платформа G Suite за образованието и въвеждане на Модела 1:1 (всеки ученик с е-устройство в класната стая). Технологиизирана е цялата училищна среда чрез смислено внедряване на технологии при високо ниво на използване на електронни устройства и интернет инструменти в класната стая и извън нея. През учебната 2019/2020 год. гимназията става едно от двете в България ACER иновативни училища. През октомври 2020 г. училището е обявено за Google референтно училище – първото в София и второто в Централна и Източна Европа.

Конференцията продължи с панелни дискусии, в рамките на които се представиха и обсъдиха актуални теми, свързани с трансформацията на учи-

личната организация и нейното „революционно“ хибридиране в условията на COVID-19 образование. Така в **панел едно** се дискутираха проблеми, свързани със **Смислено внедряване на информационните технологии за училищна промяна**. Основен доклад на тема „Кризисно“ образование, хибридно обучение и Училище 4.0“ изнесе проф. д-р Галин Цоков от ПУ „Паисий Хилендарски“. В него той очерта основните характеристики на „кризисното“ обучение, започнало след март 2020 г. с разрастването на пандемията. Последователно бяха посочени предизвикателствата, слабите и силните страни на „кризисното“ образование. На основата на анализа на формите на хибридно обучение проф. Цоков представи модела на „хибридното училище на бъдещето“ и неговите специфики, съответстващи на „Технологичната революция 4.0“. В рамките на последвалата панелна дискусия заместник-кметът на Пловдив Стефан Стоянов представи мащабния проект за внедряване на облачни технологии в над 50 от пловдивските училища „Училище в облака“. В продължение на темата Александър Ангелов – докторант в ПУ „Паисий Хилендарски“, очерта възможностите за *дигитален скок* в българското образование на основата на успешното въвеждане на Модела 1:1 (всеки ученик с е-устройство в класната стая). Заместник-директорът на 2. АЕГ Веселина Иванова представи анализ на опита на училището в създаването на специфичен *дизайн на обучението при използването на Модела 1:1*. В работата на панела онлайн участва проф. Пламен Милтенев от Университета Сейнт Клауд, Минесота, САЩ. Той представи пред участниците интересен опит, свързан с използването на *виртуалната реалност в съвременното образование*. Модераторът на панела – психологът Младен Владимиров, също се включи в дискусията с представяне на основните характеристики на *Поколение Z* и неговите взаимодействия с технологиите.

В рамките на **панел две** се дискутираха основни проблеми, свързани с изграждането на „**Позитивна образователна среда и личностното развитие на учениците**“, включително в условията на „кризисното“ образование. Основен доклад на тема *Индивидуално профилиране и персонализирано обучение в приобщаващата класна стая* изнесе проф. д.п.н. Дора Левтерова от ПУ „Паисий Хилендарски“. В него тя очерта основните характеристики на персонализираното обучение, като едно от основните иновативни направления в съвременното образование. Специално място в доклада бе отделено на ролята на *индивидуалното профилиране* и връзката му със съвременните теории за „невроразнообразието“. При последвалата дискусия проф. д.п.н. Румен Стаматов от Варненския свободен университет представи концепцията за „*силите на характера*“ и *възможностите за развитие на силните страни на учениците в „щастливото“ училище на бъдещето*. В подкрепа на представените от проф. Стаматов идеи за позитивно образование и личностно развитие директорът на ОУ „Александър Георгиев-Коджакафалията“ – Бургас, Михаил

Ненов запозна участниците в Конференцията с процеса на *изграждане на образователен PERMA модел в контекста на дигиталната трансформация на училището*. Интересна гледна точка в панелната дискусия добави доц. Снежина Петрова от Нов български университет. Тя очерта възможностите на *театъра* като специфично сценично изкуство да подпомогне *позитивното личностно развитие на учениците*.

Панел три от Конференцията бе посветен на *„Иновативни образователни подходи за развитие на „Уменията на XXI век“*. В началото на панелната дискусия основен доклад на тема *„Компетентностният подход в съвременното образование“* изнесе проф. д.п.н. Вася Делибалтова от СУ „Св. Климент Охридски“. В него тя разгледа същността, основните характеристики и предизвикателства на компетентностния подход в съвременното образование. В продължение на представената тема проф. д.н. Наталия Витанова от Шуменския университет „Еп. Константин Преславски“ очерта *възможните образователни подходи в училището на бъдещето*. Според нея *интердисциплинарността, интерактивността, активното практическо насочено обучение* ще са в основата на успешното училищно образование. В края на панела учителите от 2. АЕГ Зорница Танчева, Ивана Семерджиева и Магдалена Дамянова представиха опита на училището в *прилагане на изследователския подход и стимулиране креативността на учениците чрез „пътуващото училище“*.

Панел четири бе посветен на *„Лидерството и професионалното учене в училището на бъдещето“*. Началото на панела постави доклад на тема *„Онлайн лидерството“*, изнесен от Ирена Соколова. В него тя разгледа същността и основните характеристики на „новото“ лидерство в онлайн среда. Очерта се и разликата между онлайн и технологичното лидерство, включително в рамките на образователните организации. Вторият доклад в панела на тема *„Директорът като лидер в автономното училище на бъдещето“* бе изнесен от д-р Ваня Кастрева. В него тя представи съвременни концепции за лидерството и спецификите на образователното лидерство. Д-р Кастрева подробно разгледа и основните видове лидерско поведение в образователната организация и нужните качества на лидера на автономното училище. В хода на панелната дискусия директорът на ОУ „Яне Сандански“ – Пловдив, д-р Маргарита Бозова запозна участниците с опита на училището в реализиране на *„Съвместно преподаване в онлайн среда“*. В края на панела д-р Нели Колева от фондация „Заедно в час“ разгледа спецификите в работата на *учителите лидери* в класната стая и в обучението от разстояние в електронна среда.

Националната научно-практическа конференция, посветена на 30-годишнината на Втора АЕГ „Томас Джеферсън“, постигна заложените цели да се очертаят основните тенденции в трансформацията на съвременното училище, функциониращо в „кризисните“ условия на световна пандемия. „Ре-

волюционната“ промяна в световното и в българското образование заради разпространението на COVID-19 и безпрецедентното физическо затваряне на училищните сгради в над 190 образователни системи „ускориха“ използването на информационни технологии в обучението и „хибридизиране“ на училищната организация. В този смисъл, научно-практическата конференция „Хибридно училище на бъдещето“ бе особено актуална като проблематика и значима за педагогическата наука и образователна практика като направени анализи и предвиждания.

THE HYBRID SCHOOL OF THE FUTURE
(National Scientific-practical Conference Dedicated to the 30th Anniversary
of “Thomas Jefferson” Secondary High English School)

✉ **Prof. Dr. Galin Tsokov**

ORCID ID: 0000-0003-3306-5268

University of Plovdiv “Paisii Hilendarski”

Plovdiv, Bulgaria

E-mail: galin.tsokov@pfpu.bg